

Ungdomars drogvanor 1994–2003

En kommande CAN-rapport om ungdomar 16–24 år visar att narkotikavanorna ökat i omfattning jämfört med 1990-talet.

År 1994 svarade 4 % att de prövat narkotika någon gång, 2003 är motsvarande siffra 17 %. Uppgången har varit mer eller mindre kontinuerlig. År 2003 har 7 % använt narkotika tolv månadersperioden före undersökningen och 2 % den senaste månaden.

I Sverige finns närmare 940 000 ungdomar i åldersintervallet 16–24 år. Om 17 % av dessa prövat narkotika någon gång motsvarar det ca 160 000 personer. Samma beräkningar för antalet som använt narkotika senaste 12 månaderna samt senaste månaden visar att 65 000 respektive 19 000 personer gjort detta.

I huvudsak är det cannabis (hasch eller marijuana) som ungdomarna testat, och fortsätter att använda. Därefter kommer ecstasy och amfetamin. Ecstasy har blivit allt vanligare under perioden och förekom knappast alls 1994. År 2003 svarar 4 % av ungdomarna att de testat ecstasy.

Debutåldern för att testa narkotika bland dessa ungdomar är 17 år. Hela 23 % av dem som använt narkotika svarar att de prövade för första gången när de var utomlands.

Narkotikavanorna är mer omfattande bland ungdomar i 19–21-årsåldern, bland män och bland personer som bor i något av de tre storstadsområdena. Om man är född i Sverige eller utomlands har dock ingen betydelse för narkotikaerfarenhetens omfattning.

Den högsta alkoholkonsumtionen finner vi i åldersgrupperna 20–22 år. Starköl är den dominerande drycken bland männen, i synnerhet i åldern 20–22. Kvinnornas konsumtion är mera jämnt fördelad på dryckestyper.

Om vi delar in konsumenterna i 3 grupper finner vi att den högsta konsumtionsgruppen, som dricker 8 liter ren alkohol (motsvarar exempelvis 20 liter sprit) eller mer per år, utgjorde en tredjedel av de manliga och en tiondel av de kvinnliga respondenterna. Det är en ökning jämfört med 1996 då dessa grupper utgjorde 25 respektive 5 %.

Bland högkonsumenterna finner vi de högsta andelarna som druckit hembränt eller smuggelsprit. Det finns också en stark koppling mellan hög alkoholkonsumtion och narkotika. I den lägsta konsumtionsgruppen hade 5 % använt narkotika mot 35 % i den högsta.

Om undersökningen

Undersökningen består av 3 000 telefonintervjuer genomförda av ARS Research under våren 2003. Bakom studien står förutom CAN även Alkoholkommittén, Mobilisering mot narkotika, Statens folkhälsoinstitut och Systembolaget. En fullständig rapport släpps senare i år.

Ulf Guttormsson och Barbro Andersson, forskningssekreterare på CAN, svarar på frågor om studien. De nås på 073-582 58 29 under torsdagen och därefter på 08-412 46 00 eller e-post ulf.guttormsson@can.se respektive barbro.andersson@can.se

CAN – Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

E-post can@can.se
Hemsida www.can.se

Postadress
Box 70412
107 25 Stockholm

Besöksadress
Olof Palmes gata 17
Stockholm

Tel 08-412 46 00
Fax 08-10 46 41